

Verslag

Provincie Utrecht

We-Energy Game

Lopikerwaard

We-Energy
Game

PROVINCIE :: UTRECHT

Hanzehogeschool
Groningen
University of Applied Sciences

Introductie

De energietransitie is de grootste politieke en maatschappelijke uitdaging van ons tijdperk, maar nog niet alle politici, bestuurders, bedrijven en inwoners zijn doordrongen van dit feit. Gemeenten zijn al goed op weg om hun opgave in kaart te brengen en acties uit te voeren om mee te gaan in de transitie, maar er kunnen nog meer en betere stappen gezet worden. In dit rapport zijn de resultaten van het gespeelde spel te vinden.

Provincie Utrecht

De provincie Utrecht kent u als het hart van Nederland, centrum van verkeer, vervoer, bedrijvigheid en cultuur. Maar als provincie is het ook een veelzijdige organisatie met een politiek bestuur en ruim 700 ambtenaren die zich iedere dag inzetten voor een gezond milieu, een goed onderhouden wegennet, natuurbehoud, toereikende gezondheidszorg, een veelzijdig cultuuraanbod en een vitaal bedrijfsleven. De provincie vormt de bestuurlijke schakel tussen de rijksoverheid en de gemeenten in de provincie en heeft daarmee belangrijke taken op het gebied van coördinatie, planning en visie.

Lopikerwaard

Er zijn drie tafels waaraan het spel gespeeld wordt. De eerste ronde bestaat uit individueel en voor eigen belang spelen. De spelers leren zo hun rol kennen en maken kennis met de dynamiek van het spel. Al snel wordt er een conclusie getrokken: Wanneer er alleen gekeken wordt naar het initiëren van lokale energie-initiatieven die het meeste voordeel voor de eigen rol opleveren, wordt het erg lastig om gelijk op te trekken en iedereen tevreden te houden. In de eerste ronde, op de kaart van een dorp in Groningen, is het nog te overzien. Maar in de tweede ronde, op de kaart van Lopik, wordt duidelijk dat het nemen van besluiten een stuk ingewikkelder is als het om je eigen leefomgeving gaat.

We-Energy Game

De We-Energy Game is een Serious Game die de discussie over de energietransitie opgang brengt en bewustwording bij de spelers creëert over de opgave van de energietransitie. Dit door het plaatsen van duurzame energiebronnen op een kaart van de betreffende lokale dorp of stad. De spelers kunnen de volgende rollen vertegenwoordigen: Mensen, v Planeet, Winst, Balans, Wetgeving en Productie. Het spelen van de duurzame energiebronnen heeft effect op de score van iedere rol, door samen te werken moet er een totaal hoeveelheid punten worden behaald.

Resultaten Discussie

Halverwege begint een van de tafels het spel opnieuw: ze vragen zich af wat ze nou eigenlijk aan het doen zijn. De productie van energie blijkt niet zo'n probleem, er is zelfs overproductie. Toch is het moeilijk om de doelstellingen te behalen. Er rijzen vragen als: "Wat moet er precies geoptimaliseerd worden?". De balans vinden tussen vraag en aanbod van energie is lastig. Maar juist de belangen van de planeet zouden voorop moeten staan. Net als de belangen van de mensen die in het gebied wonen. Toch blijkt het in de praktijk vaak een financieel vraagstuk te zijn. Hier moet dus al op fundamenteel niveau een keuze worden gemaakt.

Ook bij de andere twee tafels wordt de rol van geld besproken: "Hoe noodzakelijk is winst? Moet een project meteen al kostendekkend zijn? Of kan het nu even met wat minder omdat we in transitie zijn?". Er wordt opgemerkt dat wanneer we als gemeente of als maatschappij de keuze kunnen maken om te investeren in duurzaamheid. Of om zelfs te betalen voor een duurzame energievoorziening. Toch wordt er ook opgemerkt dat de energietransitie niet alleen geld hoeft te gaan kosten. Het kan ook geld op gaan leveren als we kennis over het veranderen van ons energiesysteem gaan exporteren.

Een speler plaatst de kanttekening dat we ons moeten realiseren dat het verminderen van de CO2-uitstoot niet alleen om het verminderen van het gebruik van fossiele brandstoffen gaat. Er is veel veengrond in de Lopikerwaard en er komt ook veel CO2 vrij door de verbranding van het veen tijdens droge zomers. Wanneer het doel van de energietransitie is om CO2-uitstoot tegen te gaan, moet ook hier aandacht aan besteed gaan worden.

Landgebruik is dus ook een thema dat ter sprake komt. Landbouwgrond kan maar één keer worden gebruikt. Sommige keuzes kunnen pijnlijke gevolgen hebben zijn voor agrariërs omdat deze ingrijpende gevolgen voor hun bedrijfsvoering hebben. Er wordt gezegd dat natuur, landbouw en energievoorziening meer integraal besproken zouden moeten worden. Ook wordt er opgemerkt dat de energietransitie eigenlijk grotendeels gaat over veranderend landgebruik.

Grote windmolens worden nu al snel tegen de gemeentegrens aan geplaatst. Dat is praktisch voor het draagvlak maar is wel een emotionele keuze. Ook burgers moeten concessies doen en windmolens accepteren. De windmolens moeten in het echt wel op een logische plaats worden geplaatst, ook al doet dat pijn. Een speler merkt terecht op dat het warmtevraagstuk nog niet is meegenomen in het spel: de hoeveelheid energie die in werkelijkheid nodig zal zijn ligt dus nog veel hoger. Meerdere spelers zeggen dat ze waarde hechten aan de lindbebouwing van de Lopikerwaard en dat dit in de toekomst niet moet veranderen.

Uitdagingen

Na afloop van het spel wordt er tijdens de plenaire discussie besproken wat de mogelijke uitdagingen voor energietransitie in Lopik kunnen zijn. Er wordt opgemerkt dat bewustwording echt noodzakelijk is. Mensen moeten weten hoeveel energie we nodig hebben in het dagelijks leven en hoeveel de verschillende bronnen produceren. Er wordt hier een grote rol voor communicatie en kennisoverdracht gezien.

Consumenten en ondernemers moeten verder worden geholpen bij het maken van keuzes over investeringen en uitgaven. Het is nu niet altijd duidelijk welke partijen betrouwbare informatie leveren en wat goede partners zijn om mee samen te werken of bij welke bedrijven er het beste diensten en producten kunnen worden afgenomen. Er zouden een soort randvoorwaarden moeten zijn waarmee kan worden besloten of iets echt duurzaam is of niet.

Vertrouwen wordt ook genoemd in relatie tot de overheid. Er moet een duidelijk en betrouwbaar beleid zijn. De overheid moet niet 'zwabberen' en beleid moet langdurig gelden. Mensen moeten er op aan kunnen dat de postcoderoosregelingen en salderen de komende jaren mogelijk blijven omdat ze hun keuzes hierop afstemmen. De overheid zou moeten faciliteren als ze wil dat de duurzaamheidsdoelstellingen de komende jaren worden gehaald.

Uitkomsten & Ondersteuning

Lopikerwaard

Uit de discussie kwam een top 3 uitdagingen naar voren die hieronder te zien zijn. De We-Energy Game werkt samen met diverse projecten om u te ondersteunen bij deze uitdagingen. Per uitdaging vindt u deze projecten die u kunnen helpen met de energietransitie. Alle projecten, inclusief de We-Energy Game, zijn onderdeel van het lectoraat Communication, Behaviour and the Sustainable Society van de Hanzehogeschool.

Bewustwording

We-Energy Game
Brengt de discussie over de energietransitie opgang en creëert bewustwording

We-Energy Game digitale versie
Speel de We-Energy Game online

Bedrijfkracht
CO2-uitstoot verminderen door de samenleving te verduurzamen.

Omgevingsvisie

We-Energy Tool
Het vervolg van de We-Energy Game. Aan de slag met werkelijke gegevens in eigen omgeving.

Kennis

Masterclasses
Intensieve en leerzame lessen over actuele problematiek.

Meer weten? Kijk op de website of neem contact op!

we-energy.eu/projecten

m.przybyla@pl.hanze.nl